

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**Kuzmányho 27
036 80 Martin**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
O ČINNOSTI RÚVZ Martin
ZA ROK 2022**

1. Identifikácia úradu

Názov: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine
IČO: 17335621
Sídlo: Kuzmányho 27, 036 80 Martin
Rezort: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
Regionálny hygienik a generálny tajomník služobného úradu:
MUDr. Mgr. Tatiana Červeňová, MPH, MHA
Kontakt: e-mail: mt.riaditel@uvzs.sk, mt.cervenova@uvzs.sk
tel., fax: 043/4134863, mobil: 0903 514 787

Územný obvod : okres Martin a Turčianske Teplice .

Čísla účtov v Štátnej pokladnici IBAN :

SK16 8180 0000 0070 0016 6977	príjem ŠR –príjmy z vlastníctva majetku
SK91 8180 0000 0070 0016 6985	príjem ŠR –pokuty a penále
SK69 8180 0000 0070 0016 6993	príjem ŠR –poplatky a platby z nepriem. predaja a služieb
SK36 8180 0000 0070 0016 7005	príjem ŠR –úroky z domác.pôž. a vkladov
SK14 8180 0000 0070 0016 7013	príjem ŠR –iné nedaňové príjmy
SK89 8180 0000 0070 0016 7021	Výdavkový účet ŠR
SK39 8180 0000 0070 0016 7048	BÚ –sociálny fond
SK17 8180 0000 0070 0016 7056	BÚ –depozitný účet
SK92 8180 0000 0070 0016 7064	BÚ –mimorozpočtové prostriedky, dary a granty
SK75 8180 0000 0070 0022 4794	príjem ŠR –kapitálové príjmy
SK61 8180 0000 0070 0034 2416	príjem ŠR –správne poplatky
SK39 8180 0000 0070 0034 2424	príjem ŠR –tuzemské bežné transfery
SK26 8180 0000 0070 0052 5503	príjem ŠR –tuzemské bežné granty

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

RUVZ Martin plní všetky úlohy v rámci programového rozpočtovania na programe **0790203 – ochrana zdravia**.

Územný obvod pokrýva okresy Martin a Turčianske Teplice. Prevádzky, ktoré sa tu nachádzajú sú zväčša priemyselného charakteru, zvyčajne prevádzky výrobných firiem so zahraničnou účasťou. V regióne majú bohaté zastúpenie aj prevádzky využívané na letnú a zimnú turistickú sezónu.

V okresoch Martin a Turčianske Teplice sú výrobne minerálnych a stolových vôd – Fatra, Kláštorná a Budiš.

V okrese Martin je sídlo univerzitnej nemocnice (UNM) a Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského Martin (JLF UK), čo znamená zvýšené nároky na prácu jednotlivých oddelení aj v rámci zabezpečenia výučby teoretickej ale aj praktickej výučby.

Odborné činnosti na úseku verejného zdravotníctva zabezpečujú pracovníci oddelení hygieny výživy, hygieny životného prostredia a zdravia, preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie, hygieny detí a mládeže , epidemiológie a referát podpory zdravia. Ťažiskovou činnosťou pracovníkov jednotlivých oddelení je štátny zdravotný dozor a posudková činnosť, intervenčné aktivity vedené poradňou zdravia vedúce k prevencii ochorení významne podmienených rizikovými faktormi životného štýlu, plnenie programov a projektov na úseku verejného zdravotníctva .

Poslaním úradu je vykonávať štátny, nezávislý a efektívny dohľad nad plnením povinností právnických a fyzických osôb na úseku verejného zdravotníctva, ktoré sú určené zákonmi, nariadeniami európskeho parlamentu a vykonávacími predpismi. Svojimi preventívnymi aj represívnymi aktivitami (sankcie) významnou mierou ovplyvňujú determinanty na udržanie zdravých životných a pracovných podmienok.

Šetria podnety občanov, poukazujúce na nevyhovujúce podmienky na úseku verejného zdravotníctva, spolupracujú s obcami, inými orgánmi dozoru a národnými a medzinárodnými inštitúciami.

Na oddelení hygieny výživy je zabezpečovaný dohľad na výrobou, manipuláciou a predajom pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania, dohľad nad zdravotnou bezpečnosťou kozmetických výrobkov, obalových materiálov v rámci programov a projektov sú plnené ďalšie špecifické úlohy (sledovanie prídavných látok v potravinách, obsahu jódu v kuchynskej soli, kontrola potravín určených pre dojčenskú výživu a pre osobitné výživové účely, kontrola dodržiavania odporúčaných výživových dávok). Rýchly výstražný systém zabezpečuje neodkladný dozor a opatrenia pri výskyte nebezpečných výrobkov – obalových materiálov, kozmetických výrobkov a potravín na trhu.

Na úseku hygieny detí a mládeže je zabezpečovaný systematický dohľad nad životnými a pracovnými podmienkami detí a mládeže v predškolských a školských zariadeniach, vrátane dohľadu nad podmienkami ich stravovania, podmienkami pri organizovaní zotavovacích podujatí v zariadeniach regiónu.

Pracovníci oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia vykonávajú štátny zdravotný dozor, zabezpečujú monitoring kvality pitnej vody, vykonávajú kontrolu vôd určených na kúpanie (kúpaliská so sezónnou prevádzkou, kúpaliská s celoročnou prevádzkou), kontrolujú podmienky pri poskytovaní služieb v starostlivosti o ľudské telo, v ubytovacích zariadeniach, vykonávajú kontrolu na úseku pohrebníctva, vydávajú rozhodnutia, záväzné stanoviská k územnoplánovacím podkladom, k návrhom na územné konanie, k územným plánom, k návrhom na kolaudáciu stavieb, k návrhom na zmeny v užívaní stavieb, k návrhom na určenie osobitného režimu územia, návrhom na využívanie vodných zdrojov, ukladajú opatrenia na odstránenia nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru, ukladajú sankcie za iné správne delikty, plnia programy a projekty úradu verejného zdravotníctva SR.

Na oddelení preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie je zabezpečovaný dohľad nad pracovnými podmienkami, identifikácia pracovných podmienok, ktoré môžu ovplyvňovať zdravie zamestnancov alebo viesť ku chorobám z povolania alebo k iným poškodeniam zdravia z práce, dohľad nad dodržiavaním chemickej legislatívy, nad dodržiavaním pracovných podmienok na chránených pracoviskách.

Poslaním Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine je primárne ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia obyvateľov žijúcich v dvoch okresoch regiónu Turiec (okres Martin a okres Turčianske Teplice), vykonávaním činností vymedzených podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

RÚVZ so sídlom v Martine podporuje a schvaľuje zmeny s pozitívnym dopadom na zdravie obyvateľstva regiónu Turiec v oblasti životného a pracovného prostredia s cieľom dosiahnuť zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva regiónu Turiec, predĺženie produktívneho veku a zlepšenie kvality života pozitívnym ovplyvňovaním determinantov zdravia. Zdravie a zdravotný stav populácie regiónu Turiec je ovplyvňované viacerými endogénnymi a exogénnymi faktormi. Turčianska záhradka, ako ju s obľubou nazývali naši básnici, je nádherná. Má však aj svoje úskalía - takmer uzavretá kotlina s horšou prevetrávacou schopnosťou, vykonávanými činnosťami ľudí v oblasti priemyslu, spaľovania fosílnych palív v rodinných domoch (v ostatnom období, najmä počas dní s inverziou v zimnom období), ale aj poľnohospodárskej činnosti a doprave, v celkovom spôsobe života a životného štýlu obyvateľov regiónu.

RÚVZ so sídlom v Martine spolupracuje so všetkými kompetentnými v oblasti zodpovednosti za verejné zdravie – štátnymi organizáciami, inštitúciami a zložkami, rovnako ako aj neziskovými organizáciami a organizáciami na podporu zdravia vo všetkých komunitách.

Predmetom činnosti RÚVZ so sídlom v Martine je aj v ďalšom období vykonávanie štátneho zdravotného dozoru, plnenie funkcie orgánu verejného zdravotníctva pre okresy Martin a Turčianske Teplice a zabezpečovanie vykonávania špecializovaných výkonov spojených s ochranou zdravia v oblastiach a rozsahu, ktorý vymedzuje zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej zákon).

Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo svojej pôsobnosti

- a) zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre verejné zdravie a vykonáva vedecký výskum v tejto oblasti,
- b) riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu,
- c) plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva podľa § 11,
- d) nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam podľa § 12 a opatrenia pri mimoriadnych udalostiach podľa § 48 ods. 3,
- e) vydáva záväzné stanoviská a rozhoduje o návrhoch podľa § 13,
- f) zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti uvedené v § 15 ods. 2,
- g) povoľuje a zrušuje ním povolené výnimky, ak to ustanovuje tento zákon,
- h) vykonáva štátny zdravotný dozor, vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru podľa § 54 a 55,
- i) prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a povinnosť nahradiť náklady podľa § 56 až 58,
- j) vedie register rizikových prác (§ 31 ods. 6),
- k) zabezpečuje prístupnosť informácií o kvalite vody na kúpanie počas kúpacej sezóny.

Oddelenie epidemiológie systematicky zbiera údaje o výskyte prenosných ochorení, určuje potrebné proti epidemické opatrenia, zabezpečuje dohľad a usmerňuje povinné očkovanie osôb, vykonáva na úseku prevencie ochorení HIV preventívne -výchovné aktivity a vedie register HIV pozitívnych osôb. Úzko spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami vo všetkých otázkach prevencie infekčných ochorení, vrátane nemocničných nákaz.

Referát podpory zdravia poskytuje poradenstvo na úseku zdravej výživy, boja proti alkoholizmu a iným návykovým látkam, na úseku odvykania od fajčenia. Svojimi aktivitami sa snaží ovplyvniť nežiaduci stav vo výskyte tzv. civilizačných ochorení, na ktorých sa významnou mierou podieľa nezdravý životný štýl, nezdravé stravovanie a nadmiera konzumácie alkoholu, tabakizmus a iných návykových látok. Aktivity referátu sú orientované na celú vekovú škálu populácie, od detí po seniorov, špecificky orientované na preventívne opatrenia podľa potrieb jednotlivých vekových skupín.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2002 , ktorým vláda SR schválila opatrenia na zdokonalenie kontraktov medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a podriadenými organizáciami.

4. Činnosti organizácie

4.1 Výkon Štátneho zdravotného dozoru v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších zmien a výkon štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov

a) Hygiena životného prostredia

V roku 2022 pracovníci oddelenia v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonali 798 kontrol v okrese Martin a Turčianske Teplice. V rámci kontrol ukladali opatrenia na odstránenia nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru, vydávali rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky, vykonávali štátny zdravotný dozor v prevádzkach na základe oznámenia o začatí činností v prevádzke na základe čoho vydávali vyjadrenia k prevádzkam a ich prevádzkovým poriadkom v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, ubytovacích zariadeniach, v športovo- telovýchovných zariadeniach. Pracovníci oddelenia vydávali záväzné stanoviská k územnoplánovacím podkladom, k návrhom na územné konanie, k územným plánom, k návrhom na kolaudáciu stavieb, k návrhom na zmeny v užívaní stavieb, k návrhom na určenie osobitného režimu územia. Mimo územných, kolaudačných konaní a konaní k zmene účelu bolo vydaných 14 odborných vyjadrení k posúdeným projektovým dokumentáciám ako platená služba (v rámci stavebného konania, k realizačným projektom a pod.).

V zmysle zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov bolo vykonaných celkovo 194 kontrol, pričom nebolo potrebné uložiť sankčné opatrenia.

Oddelenie hygieny životného prostredia v rámci svojej činnosti (vydávanie rozhodnutí, vypracovávanie záväzných stanovísk pre rozhodovacie procesy iných orgánov štátnej správy, posudzovanie projektových dokumentácií a vydávanie odborných stanovísk...) spolupracuje s inými oddeleniami. Z celkového počtu 864 podaní bolo vydaných 28 rozhodnutí, 82 záväzných stanovísk, 590 odborných stanovísk a iných stanovísk. Celkom bolo poskytnutých 10125 odborných konzultácií. V rámci ŠZD a obhliadok priestorov sme vykonali 798 kontrol a odobrali 161 vzoriek.

Vo vyhodnocovanom období bolo prijatých a riešených 13 podnetov, z toho 2 opodstatnené podnety, 4 podnety boli odstúpené na priame riešenie na príslušný orgán, 7 podnetov bolo neopodstatnených, príp. ich riešenie nespadlo do kompetencie orgánov verejného zdravotníctva, čo bolo písomne oznámené podávateľovi podnetu.

Spôsob riešenia jednotlivých podnetov je uvedený v príslušných kapitolách výročnej správy.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V rámci štátneho zdravotného dozoru v zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo v roku 2021 evidovaných 1698 podnikateľských subjektov, v ktorých bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaných **590 previerok**, z toho bolo vykonaných:

- v zariadeniach spoločného stravovania, vrátane hromadných akcií – **391 kontrol**,
- vo výrobniach a skladoch potravín – **49 kontrol**,
- v distribučnej sieti – **150 kontrol**.

Celkovo bolo odobratých 106 vzoriek hotových jedál a pokrmov rýchleho občerstvenia na kontrolu zdravotnej neškodnosti v mikrobiologických (kritériá hygieny procesu výroby,

kritéria bezpečnosti) a v chemických ukazovateľoch, z toho nevyhovelo 9 vzoriek v mikrobiologických ukazovateľoch.

Za zisťované nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru boli uplatňované podľa zákona č. 355/2007 Z.z. sankcie a opatrenia, a to : podľa § 57 bolo uložených 23 pokút v sume 21 550,00 €; podľa § 56 bolo v blokovom konaní uložených 18 blokových pokút v sume 1140,00 €; podľa § 56 nebola v priestupkovom konaní v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. udelená sankcia; podľa § 58 bolo uplatnených 6 náhrad nákladov v hodnote 258,50 €; podľa § 55 ods. 2 nebolo vydané opatrenie na mieste.

c) Hygiena detí a mládeže

Výkon štátneho zdravotného dozoru v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov - vid'. Výročná správa 2022, oddelenie HDM, (kontroly v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru, kontroly v rámci posudkovej činnosti, kontroly pri prešetrovaní podnetov atď.). V roku 2022 odborní pracovníci oddelenia HDM v rámci činností presahujúcich rámec štátneho zdravotného dozoru evidovali spolu 27 133 výkonov.

V okrese Martin a v okrese Turčianske Teplice bolo v roku 2022 evidovaných 918 zariadení pre deti mládež, z toho 505 neštátnych súkromných zariadení. V týchto zariadeniach bolo vykonaných 753 kontrol, boli riešené 4 podnety, vykonali sme 370 kontrol fajčenia a 282 iných výkonov. Vykonali sme odber 152 vzoriek (49 vzoriek pieskov, 54 vzoriek potravín a 49 sterov) na mikrobiologické vyšetrenie a posúdili 152 protokolov z laboratórnych analýz vzoriek. V zariadeniach školského stravovania sme realizovali kontrolu pestrosti stravy a dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov, celkovo bolo vykonaných 142 výpočtov pestrosti jedálneho lístka a 39 vyhodnotení dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky podľa Prílohy č.1 k Vyhláske MŠ SR č.330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania.

Z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky uznesením vlády Slovenskej republiky č.111 z 11.03.2020 a pandémie ochorenia COVID-19 vyhlásenej dňa 11.03.2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie, bol prijatý celý rad opatrení, ktoré výrazne menili spôsob práce na oddelení hygieny detí a mládeže aj v I.Q roku 2022. Celú situáciu naďalej ovplyvnila aktuálna epidemiologická situácia v súvislosti s výskytom prenosného ochorenia COVID-19 a následne návrat detí, žiakov a zamestnancov do školských zariadení po pandémii pri dodržaní prísne nastavených epidemiologických opatrení. V roku 2022 zaznamenávame negatívny vplyv zatvorených škôl nielen v súvislosti s procesom vzdelávania, ale aj psychickým zdravím detí, preto návrat detí do škôl bol potrebný. V tomto období sa kladie dôraz na duševné zdravie detí a mládeže. Citlivo sú vnímané obavy časti rodičovskej a pedagogickej verejnosti, s rešpektovaním regionálnej situácie a Problematika ochrany a starostlivosti o duševné zdravie rezonuje v našej spoločnosti čoraz viac a v aktuálnej situácii pandémie sa výrazne zvyšuje aj dopyt po odborných psychologických službách. Duševné zdravie významne prispieva ku kvalite života človeka, ovplyvňuje jeho prežívanie aj správanie a každodenné fungovanie. Zároveň nám pomáha lepšie zvládať stres a ťažké životné situácie, robiť rozhodnutia, rozvíjať sa a realizovať rôznymi spôsobmi, a tak sa aktívne zapájať do spoločenského života. Duševné zdravie patrí (malo by patriť) medzi primárne hodnoty v živote každého z nás, a však štatistiky z posledného obdobia nás presvedčajú, že stúpa počet ľudí s rôznymi duševnými ťažkosťami, ktoré neobmedzujú len život jednotlivca, ale významne ovplyvňujú i jeho najbližšie i širšie sociálne okolie. Významnú zmenu zaznamenávame v školskom roku 2022/2023. Epidemiologická situácia umožnila, aby školy začali fungovať ako pred pandemiou. Deti už nemusia nosiť rúška a na základných a stredných školách sa už nie je povinnosť testovania. Ranný filter je povinný pre materské školy. Na základných a stredných školách túto povinnosť

nahradiť vyhlásenie o bezpríznakosti a izoluje sa len pozitívne dieťa (trieda, ani blízke kontakty nie sú v karanténe).

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

V rámci výkonu ŠZD sa pracovníci oddelenia PPLaT zameriavali na posudzovanie pracovných podmienok zamestnancov, mieru expozície zamestnancov faktorom práce a pracovného prostredia a realizáciu náhradných opatrení zo strany zamestnávateľov na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú rizikové práce. Súčasne boli kontrolované výsledky a intervaly lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci a zaradenie zamestnancov do pracovného procesu na základe posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu pracovnou zdravotnou službou.

V spolupráci s oddelením epidemiológie ešte začiatkom roka 2022 v priamej súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 pracovníci oddelenia PPLaT telefonicky kontaktovali pozitívne testované osoby, dohľadávali kontakty pozitívne testovaných osôb a tieto objednávali na RT-PCR test.

Súčasťou trasovania pozitívne testovaných osôb bolo aj zisťovanie ich úzkych pracovných kontaktov u jednotlivých zamestnávateľov.

V rámci dobrej spolupráce so zamestnávateľmi sa podarilo eliminovať riziko rýchleho šírenia vysoko nákazlivého ochorenia COVID-19 na pracoviskách a nedošlo ani k nadmerným ekonomickým stratám u zamestnávateľov z dôvodu vysokej chorobnosti zamestnancov.

Na základe výsledkov kontrol dodržiavania opatrení priamo v jednotlivých prevádzkach bolo možné konštatovať, že mnohí zamestnávatelia sú zodpovední a zabezpečujú všetky opatrenia pre svojich zamestnancov. Zabezpečovali dostatočné množstvo osobných ochranných prostriedkov pre všetkých pracovníkov, dezinfekciu rúk pri vstupe na pracovisko, a aj testovanie pracovníkov pred vstupom do závodov a na pracoviská.

V posudzovanom roku, tak ako v predchádzajúcich rokoch, v prešetrovaných podozreniach na profesionálne získané ochorenie zamiešala karty pandémie ochorenia COVID-19. V predchádzajúcich rokoch viedli priam prešetrovania podozrení na chorobu z povolania najmä fyzická záťaž – dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie, v roku 2022 to boli jednoznačne ochorenia infekčného charakteru – evidované v položke 24, z dôvodu akvizovania vírusu SARS-CoV-2 na pracoviskách pri ošetrovaní Covidových pacientov či už na infekčnej klinike alebo na reprofilizovaných Covidových pracoviskách – celkom 24 prípadov (z celkového počtu 38 prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania). Faktor – fyzická záťaž v zložke DNJZ (vrátane kombinácie prešetrovaných položiek) to bolo celkom 11 prípadov.

Odborní pracovníci oddelenia PPLaT v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, verejného zdravotníctva a zdravia pri práci vydali celkom 121 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky a 22 rozhodnutí na zaradenie prác do 3. a 4. kategórie z hľadiska zdravotných rizík; 59 rozhodnutí na likvidáciu azbestu a stavebných materiálov s obsahom azbestu. K jednotlivým rozhodnutiam bol vždy vykonaný štátny zdravotný dozor.

Podľa § 57 zákona č.355/2007 Z.z. za iné správne delikty boli uložené 3 pokuty v celkovej sume 4200,00 €, ku ktorým bol vykonaný štátny zdravotný dozor.

V rámci štátneho zdravotného dozoru v oblasti ochrany, podpory a rozvoja zdravia, v oblasti verejného zdravotníctva a zdravia pri práci boli riešené komplexne podmienky v pracovnom a životnom prostredí v roku 2022 bolo vykonaných 400 zaevidovaných obhliadok/kontrol (štátny zdravotný dozor so záznamom); bolo prešetrovaných 23 podnetov, ďalšie v spolupráci s oddeleniami HV, HŽP a Epid. RÚVZ Martin. Boli vydané odborné stanoviská, vrátane

odborných stanovísk k projektovej dokumentácii pre rôzne stupne stavebného konania v počte 62. Posúdenie psychickej pracovnej záťaže bolo realizované u 33 profesií (celkom 363 hodnotení). V rámci komisionálnych jednaní sa realizovalo minimálne 60 konaní k územnému konaniu stavby, ku kolaudácii a k zmene účelu užívania stavby....

e) Epidemiológia

V okresoch Martin a Turčianske Teplice evidujeme 2 lôžkové zdravotnícke zariadenia (Univerzitná nemocnica v Martine, Psychiatrická liečebňa v Sučanoch), 569 ambulatných zariadení a 50 zariadení sociálnych služieb. V roku 2022 bolo v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. vykonaných pracovníkmi oddelenia epidemiológie 398 kontrol. V zdravotníckych zariadeniach bol vykonaný štátny zdravotný dozor v 483 zariadeniach. Vydaných bolo 121 rozhodnutí (z ktorých v 54 prípadoch sa jednalo o lekársky dohľad a v 8 prípadoch o zvýšený zdravotný dozor), 14 závažných stanovísk, 748 iných stanovísk. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo odobratých 1003 vzoriek (7x biologický materiál, 4x voda, 3x potraviny). Uvedená problematika je bližšie spracovaná vo výročnej správe oddelenia epidemiológie v kapitole IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť za rok 2022.

4.2. Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia

a) Hygiena životného prostredia

Oddelenie HŽPaZ nevykonávalo úradnú kontrolu potravín

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V rámci úradnej kontroly potravín v zmysle kompetencií zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení bolo v roku 2022 **evidovaných 1698 podnikateľských subjektov**, v ktorých bolo v rámci úradnej kontroly vykonaných 273 previerok.

Úradnej kontrole podliehali zariadenia spoločného stravovania, výrobné cukrárskych výrobkov, lahôdkarských výrobkov v zariadeniach spoločného stravovaniach, potravinárske podniky vyrábajúce a manipulujúce s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami určenými pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami, novými potravinami.

Celkovo bolo odobratých 121 vzoriek potravín, vrátane materiálov a predmetov určených na styk s potravinami na kontrolu zdravotnej neškodnosti v mikrobiologických (kritériá hygieny procesu výroby, kritéria bezpečnosti) a chemických ukazovateľoch, z toho nevyhovelo 19 vzoriek v mikrobiologických ukazovateľoch. Dve vzorky výživových doplnkov nespĺňali požiadavky na označovanie potravín v zmysle platnej legislatívy.

Za zisťované nedostatky pri výkone úradnej kontroly boli uplatňované podľa zákona č. 152/1995 Z.z. sankcie a opatrenia, a to : podľa § 28 nebola uložená pokuta; v blokovom konaní podľa § 29 boli udelené 2 blokové pokuty v sume 170,00 €; podľa § 20 ods. 4 bolo uložených 10 náhrad nákladov v hodnote 412,70 € a podľa čl. 138 ods. 1 písm. a) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2017/625 bolo vydané 1 opatrenie (opatrenie potrebné na určenie pôvodu a rozsahu nedodržiavania pravidiel a na určenie zodpovednosti prevádzkovateľa).

c) Hygiena detí a mládeže

Výkon úradnej kontroly potravín v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov atď. - vid'. Výročná správa ÚKP 2022 – správa je spracovaná za odd. HV a HDM

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Výkon úradnej kontroly potravín PPLaT nevykonáva.

e) Epidemiológia

Oddelenie epidemiológie výkon úradnej kontroly nerealizuje.

4.3. Výkon práce v ohniskách nákazy

a) Hygiena životného prostredia

Oddelenie HŽPaZ nevykonávalo práce v ohnisku nákaz

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V priebehu roka 2022 bol hlásený hromadný výskyt alimentárnych nákaz v súvislosti s predpokladanou konzumáciou pokrmov, objednaných vo večerných hodinách z prevádzky zariadenia spoločného stravovania. Na riešení/šetrení tohto výskytu sa oddelenie hygieny výživy podieľalo v spolupráci s oddelením epidemiológie. Trávacie ťažkosti sa vyskytli u 6 osôb.

Odborní zamestnanci RÚVZ Martin vykonali štátny zdravotný dozor v predmetnej prevádzke, pri ktorom boli zároveň odobraté vzorky potravín a pokrmov na laboratórne vyšetrenie mikrobiologických ukazovateľov. Pracovníkom predmetného zariadenia bol prostredníctvom obvodných lekárov nariadený odber biologického materiálu na bakteriologické a virologické vyšetrenie. U osôb s klinickými príznakmi ochorenia (konzumentov) bol zabezpečený odber biologického materiálu. Laboratórnou analýzou vzoriek ako aj biologického materiálu nebola zistená epidemiologická súvislosť.

c) Hygiena detí a mládeže

Činnosťam výkonu práce v ohniskách nákazy sa venuje predovšetkým oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Martine. Riešili sme 1 ohnisko nákazy.

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Oddelenie PPLaT nevykonávalo práce v ohnisku nákaz.

e) Epidemiológia

Výkon práce v ohniskách nákazy bol v roku 2022 ovplyvnený epidemiologickou situáciou spojenou s pandémiou ochorenia COVID-19. V tomto roku vzniklo 22 070 ohnisk infekčných ochorení, v ktorých boli nariadené protiepidemické opatrenia v počte 85 765. Oproti roku 2021 došlo k poklesu vzniku ohnisk o 0,04%. V rámci protiepidemických opatrení boli nariadené opatrenia ako dezinfekcia, sprísnenie hygienicko – epidemiologického režimu, zdravotná

výchova (zameraná hlavne na správnu osobnú hygienu a hygienu rúk), vyhľadávanie podozrivých z nákazy a podozrivých z ochorenia, hlásenie nových prípadov ochorenia a pod. Bolo vydaných 51 lekárskeho dohľadov a 5 zvýšených zdravotných dozorov pre pracovníkov vykonávajúci epidemiologicky závažnú činnosť. Celkovo bolo vykonaných 34 797 konzultácií v súvislosti s výskytom infekčných ochorení, očkovania, izolácie, karantény, lekárskeho dohľadu, zvýšeného zdravotného dozoru. V okrese Turčianske Teplice vzniklo v roku 2022 celkovo 2565 ohniská nákazy, pri ktorých bolo daných 9802 protiepidemických opatrení. V ohniskách nákazy sa vykonalo 22 kontrol, v rámci ktorých boli nariadené protiepidemické opatrenia ako dezinfekcia, sprísnenie hygienicko – epidemiologického režimu, zdravotná výchova (zameraná hlavne na správnu osobnú hygienu a hygienu rúk), vyhľadávanie podozrivých z nákazy a podozrivých z ochorenia, hlásenie nových prípadov ochorenia a atď. RÚVZ Martin v okrese Turčianske Teplice vydalo 6 rozhodnutí vo veci nariadenia opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení (3 zvýšené zdravotné dozory, 3 lekárske dohľady).

4.4. Monitoring

a) Hygiena životného prostredia

Za hodnotené obdobie bolo odobratých 118 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov, pričom 3 vzorky v rozsahu minimálnej analýzy nevyhoveli limitom ukazovateľov kvality pitnej vody v mikrobiologických ukazovateľoch (koliformné baktérie a enterokoky) v obciach Benice a Turany a vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (železo) a biologickom ukazovateli (abiosestón) v obci Turčianske Kláčany.

Na základe uvedeného boli odbery vzoriek pitnej vody na príslušných odberných miestach bezodkladne zopakované. Hodnoty prekročených mikrobiologických ukazovateľov kvality pitnej vody na uvedených odberných miestach v rámci kontrolného odberu, spĺňali najvyššie medzné hodnoty stanovené platnou legislatívou. V súvislosti s odberným miestom v obci Turčianske Kláčany, kde bolo zistené prekročenie fyzikálno – chemického ukazovateľa (železo) a biologického ukazovateľa (abiosestón) boli prevádzkovateľom verejného vodovodu a vlastníkom prípojky vykonané opatrenia k zlepšeniu dodávky kvality pitnej vody.

Prehľad kvality vody podľa výsledkov monitoringu je uvedený v tabuľke č. 1.2. príslušnej časti výročnej správy oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia.

Celkovo bolo spolu odobratých 105 vzoriek bazénovej vody, z toho 82 vzoriek bolo odobratých na náklady prevádzkovateľov a 13 vzoriek v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru. Z celkového počtu odobratých vzoriek nevyhovelo 30 vzoriek t.j. 28,57 %. Celkovo bolo vyšetrených 1413 ukazovateľov, pričom prekročenie medznej hodnoty bolo v 47 prípadoch (10 vzoriek v mikrobiologických ukazovateľoch a 37 vzoriek vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch).

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou je uvedený v tabuľke č. 2.3.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V roku 2022 sa oddelenie hygieny výživy nepodieľalo na cielenom monitoringu.

c) Hygiena detí a mládeže

Monitoring sa v roku 2022 nevykonával.

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Oddelenie PPLaT nevykonávalo cielene monitoring v pracovnom prostredí.

e) Epidemiológia

Pracovníci oddelenia epidemiológie celoročne monitorujú aktuálnu epidemiologickú situáciu týkajúcu sa najmä prenosných ochorení. Zistené informácie analyzujú a následne informujú kompetentné orgány, organizácie a prevádzkovateľov zdravotníckych zariadení (lekárom primárneho kontaktu a UNM).

Prioritne sú monitorované najmä:

1. ARO, chrípka, Covid-19 (sentinelový zber biologického materiálu na stanovenie cirkulujúcich respiračných vírusov v populácii, týždenný monitoring vírusov v odpadových vodách);
2. sledovanie a hlásenie SARI;
3. sledovanie zabezpečenie epidemických výskytov;
4. meningitídy, sepsy;
5. surveillance poliomyelitídy (odber vzoriek odpadových vôd na sledovanie cirkulácie divých a vakcinálnych kmeňov poliomyelitídy podľa pokynov hlavného hygienika; surveillance akútnych chabých paréz – denné hlásenie z UNM), aktívne na surveillance spolupracujú tieto pracoviská UNM: Klinika detí a dorastu, Neurologická klinika, Klinika infektológie a cestovnej medicíny, Klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny, Klinika detskej anestéziológie a intenzívnej medicíny;
6. osýpky, rubeola, parotitída
7. vírusové hepatitídy;
8. iné informácie, ktoré epidemiológ považuje za dôležité, najmä zvýšený výskyt sporadických ochorení s rovnakým alebo podobným klinickým priebehompravdepodobne infekčnej etiológie a výskyt závažných rýchlo sa šíriacich ochorení.

4.5. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení pre prácu v epidemiologicky závažných činnostiach

RÚVZ so sídlom v Martine v roku 2022 bolo preskúšaných 250 osôb.

V zmysle §15 zákona č. 355/2007 Z.z., boli v roku 2022 vydané osvedčenia na vykonávanie epidemiologicky závažné činnosti:

- a) pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pitnej vody: 6
- b) v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo: 7
- c) pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov: 208
- d) pri výrobe kozmetických výrobkov: 0
- e) v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení na umelých kúpaliskách: 0

V roku 2022 bolo vydaných 12 duplikátov osvedčenia o odbornej spôsobilosti .

4.6. Posudková činnosť

a) Hygiena životného prostredia

Činnosť oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia bola v roku 2022 sčasti ovplyvnená mimoriadnou situáciou na území Slovenskej republiky vyhlásenou vládou Slovenskej republiky uznesením vlády Slovenskej republiky č.111 z 11.3.2020 z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 spôsobeného novým koronavírusom SARS-CoV-2. V tejto súvislosti

vykonávali odborní pracovníci (v spolupráci s gestorským oddelením epidemiológie) činnosti spojené s epidemiologickým šetrením (a s tým súvisiacich ostatných činností, napr.: konzultáciu k ďalšiemu postupu z dôvodu pozitivity, objednávanie na PCR testy, poučenie o zodpovednom správaní sa a pod.) potvrdených osôb na ochorenie COVID-19 za účelom získania ich kontaktov a zabezpečenia karanténnych opatrení u úzkych kontaktov, ako aj kontrolu dodržiavania, plnenia, zabezpečenia opatrení pri ohrození verejného zdravia prijatých Úradom verejného zdravotníctva SR.

Celkovo bolo vydaných 28 rozhodnutí (uvedenie priestorov do prevádzky, prerušenie konania, zastavenie konania, uloženie pokuty za priestupok a za iný správny delikt, uloženie sankcie v rámci rozkazného konania)

V súvislosti so sankciami bolo riešené nasledovné:

- 4x pokuta formou rozkazu za spáchanie priestupku na úseku verejného zdravotníctva podľa § 56 ods. 1 písm. c) zák. č. 355/2007 Z.z.,
Pokuty v rozkaznom konaní boli uložené za porušenie opatrení nariadených Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v súvislosti so zabránením vzniku a šíreniu ochorení spôsobených novým koronavírusom v celkovej výške 330 eur,
- 10x pokuta za priestupok na úseku verejného zdravotníctva podľa § 56 ods. 1 písm. f) zákona č. 355/2007 Z.z. (nedodržanie opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest) v celkovej výške 940 eur trovy konania v celkovej výške 160 eur; z toho nadobudli právoplatnosť 3 rozhodnutia o pokute, v 6 prípadoch boli odvolania voči rozhodnutiam postúpené na nadriadený orgán, ktorý k 31.12.2022 nerozhodol
- 1x pokuta za iný správny delikt pre právny subjekt uložená v celkovej výške 200 eur a uhradená k 31.12.2022.

V zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení oddelenie HŽPaZ posudzovalo pre MŽP SR, resp. príslušný Okresný úrad životného prostredia ako dotknutý orgán strategické dokumenty a zámery navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie a zdravie. V roku 2022 bolo posudzovaných: 6 oznámení o vypracovaní strategického dokumentu, so záverom, že nie je nevyhnutné predložené strategické dokumenty posudzovať podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. (väčšinou sa týkalo o stanoviská k územnoplánovacím dokumentom obcí); 2 stanoviská k oznámeniam o zmene navrhovanej činnosti; 10 stanovísk k zámerom navrhovaných činností; 4 stanoviská k správe o hodnotení a 4 stanoviská k záverečnej správe navrhovanej činnosti/strategického dokumentu.

V rámci schvaľovacieho procesu územnoplánovacích dokumentácií obcí podľa zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) boli RÚVZ Martin vydané tieto písomnosti: 2x záväzné stanovisko k urbanistickej štúdii, 3x odborné stanovisko k Zadanie pre Územný plán, 3x stanovisko k Zmenám a Doplnkom územných plánov, resp. k návrhom územných plánov obcí, 1x odborné stanovisko ku Konceptu územnoplánovacej dokumentácie regiónu ŽSK, 2x záväzné stanovisko k Zmenám a doplnkom územných plánov obcí.

Z celkového počtu 864 podaní bolo vydaných 28 rozhodnutí, 82 záväzných stanovísk, 590 odborných stanovísk a iných stanovísk. Celkom bolo poskytnutých 10125 odborných konzultácií. V rámci ŠZD a obhliadok priestorov sme vykonali 798 kontrol a odobrali 161 vzoriek.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

Pri uvádzaní priestorov do prevádzky v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z., bolo vydaných 42 rozhodnutí a 57 vyjadrení k oznámeniu o začatí činnosti v priestoroch prevádzky. Okrem toho, oddelenie hygieny výživy spolupracovalo na vydaní ďalších 2 rozhodnutí s inými oddeleniami (PPLaT).

Pred uvedením priestorov zariadení do prevádzky, resp. do užívania bolo vykonaných 115 obhliadok, z toho 16 tvorili predobhliadky, resp. opakované obhliadky.

V 6-tich prípadoch boli v rámci správneho konania vyzvaní účastníci konania na doplnenie podania, v 1 prípade v spolupráci s iným oddelením (HŽPaZ). V 6-tich prípadoch vzhľadom na chýbajúce podklady pre vydanie rozhodnutia, resp. pre nedostatky v stavebno-technickom riešení a vybavení priestorov bolo rozhodnutím prerušené konanie. Rozhodnutie o zastavení konania v roku 2022 bolo vydané 4x.

K projektovým dokumentáciám bolo vydaných celkovo 14 záväzných stanovísk a vypracovaných 7 podkladov pre vydanie záväzného stanoviska iným oddelením. V 4 prípadoch boli vydané záväzné stanoviská a v 2 prípadoch podklady pre vydanie záväzného stanoviska k zmene účelu stavieb, v 7 prípadoch boli vydané záväzné stanoviská a v 1 prípade podklad pre vydanie záväzného stanoviska ku kolaudácii stavby a v 3 prípadoch boli vydané záväzné stanoviská a v 4 prípadoch podklady pre vydanie záväzného stanoviska k územnému konaniu stavieb.

Zároveň bolo vypracovaných 5 kladných odborných vyjadrení a 2 podklady k odborným vyjadreniam k projektovým dokumentáciám pre vydanie odborného vyjadrenia iným oddelením.

V rámci konaní usporiadaných príslušnými stavebnými úradmi sa pracovníci zúčastnili na 9 komisiách (kolaudačné konania; zmeny v užívaní stavby, resp. časti stavby; dodatočné povolenie stavby; zlúčené územné konanie so stavebným konaním).

Na úseku odborného usmerňovania bola v priebehu roka vykonávaná konzultačná činnosť pre orgány štátnej správy, pre fyzické osoby, pre právnické osoby a živnostníkov. V rámci tejto činnosti bolo vykonaných 17 170 odborných konzultácií.

c) Hygiena detí a mládeže

V roku 2022 oddelenie hygieny detí a mládeže vydalo 282 rozhodnutí, 6 záväzných stanovísk.

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Odborní pracovníci oddelenia PPLaT v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, verejného zdravotníctva a zdravia pri práci vydali celkom 121 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky a 22 rozhodnutí na zaradenie prác do 3. a 4.kategórie z hľadiska zdravotných rizík; 59 rozhodnutí na likvidáciu azbestu a stavebných materiálov s obsahom azbestu. K jednotlivým rozhodnutiam bol vždy vykonaný štátny zdravotný dozor.

Ku kolaudačnému konaniu a ku zmene účelu užívania stavby bolo vydaných 52 súhlasných záväzných stanovísk, k návrhom na územné konanie bolo vydaných 23 súhlasných záväzných stanovísk.

e) Epidemiológia

Na posudkovej činnosti v rámci problematiky zdravotníckych zariadení a zariadení sociálnych služieb, ako aj pri epidemiologickom vyšetrovaní v ohnisku nákazy, pri výkone štátneho zdravotného dozoru v zdravotníckych zariadeniach jednotlivé oddelenia RÚVZ so sídlom v Martine spolupracujú s oddelením epidemiológie v rámci ich vecnej príslušnosti. V roku 2022 bolo realizovaných 17 štúdií projektovej dokumentácie a 291 konzultácií, 4 kolaudácie, 3 vydania posudkov a 14 záväzných stanovísk.

4.7. Národné referenčné centrá

RÚVZ so sídlom v Martine nedisponuje NRC.

4.8. Plnenie programov a projektov

a) Hygiena životného prostredia

Oddelenie sa v rozsahu kompetencií a náplne práce odboru hygiena životného prostredia a zdravia so zameraním na znižovanie negatívneho vplyvu zložiek a faktorov životného prostredia na zdravie ľudí aktívne podieľa na:

1.1. Plnenie akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky - NEHAP V. oddelenie HŽPaZ sa zameriavalo systematickým monitorovaním kvality pitnej vody na spotrebiskách v rámci hromadného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou. V rámci Svetového dňa vody poskytovaním osobných konzultácií s verejnosťou týkajúcich sa zabezpečenia ochrany zdravia ľudí z hľadiska stavebno-technických požiadaviek na studne, pre individuálne zásobovanie pitnou vodou a možnosti úprav fyzikálnych, chemických biologických a mikrobiologických ukazovateľov ochrany, týkajúcich sa zdravotného zabezpečenia pitnej vody a kvality vody, týkajúcich sa zdravotných rizík súvisiacich s pitím vody nespĺňajúcej limitnej hodnoty stanovené platnou legislatívou. Dohľadom nad vodami určenými na kúpanie posudzovanie, povoľovanie a priebežná kontrola kúpalísk - sezónnych aj celoročných, priebežne pri posudzovaní návrhov na územné konanie, umiestňovanie stavieb s vylúčením negatívnych vplyvov na životné prostredie na obytnú a rekreačnú funkciu objektov, s posudzovaním možných vplyvov na životné prostredie formou štúdií.

1.4. Mapovanie prítomnosti baktérií rodu legionella v zariadeniach sociálnych služieb

RÚVZ so sídlom v Martine sa do úlohy zameranej na stanovenie baktérií rodu Legionella vo vybranom zariadení sociálnych služieb zapojil na základe usmernenia ÚVZ SR roku 2020. Vzhľadom na dlhodobu nepriaznivú epidemiologickú situáciu v okrese Martin a z dôvodu zabezpečenia ochrany zdravia a zachovania bezpečnosti klientov ako aj personálu zariadenia sociálnej služby a prijatých interných smerníc určujúcich všeobecné zásady protiepidemických opatrení v zariadení, bolo možné reálne uskutočniť odber vzoriek pitnej a teplej úžitkovej vody a sterov v zariadení sociálnych služieb na prítomnosť baktérii rodu Legionell v júni roku 2021. Pracovníci regionálneho úradu verejného zdravotníctva vykonali odber vzoriek pitnej a teplej úžitkovej vody a sterov z miesta výtoku teplej vody v kúpeľni zo sprchovacej hlavice v zariadení sociálnych služieb na prítomnosť baktérii rodu Legionella. Výsledky o skúškach vôd a sterov zo sprchovacej hlavice boli vyhovujúce tzn. prítomnosť mikroorganizmov rodu Legionella vo vzorke pitnej vody, teplej úžitkovej vody ani pri odbere sterov nebola stanovená. Druhé kolo odberov vzoriek v zariadení domovu sociálnych služieb RÚVZ Martin v roku 2022 nevykonávalo nakoľko v prvom kole nebola zistená pozitivita na prítomnosť mikroorganizmov rodu Legionella vo vzorke pitnej vody, teplej úžitkovej vody.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

Monitoring príjmu kuchynskej soli

Cieľom projektu je dosiahnuť postupné znižovanie príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine sa v roku 2022 **nepodieľal** na plnení daného projektu.

Riešiteľským pracoviskom bol v roku 2022 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline.

Monitoring bezpečnosti PET fliaš z recyklovaných plastov

Cieľom projektu je monitoring bezpečnosti PET fliaš vyrábaných s rôznym podielom recyklovaného vstupného materiálu (regranulátu) z hľadiska možnej migrácie látok

(monoméry, neúmyselne pridané látky – degradačné, reakčné produkty a nečistoty). Cieľom projektu je kontrola bezpečnosti vstupných surovín (regranulátov) ako aj finálnych výrobkov - PET fliaš vyrábaných v SR, na výrobu ktorých bol použitý recyklovaný vstupný materiál a tým zabezpečenie ochrany zdravia ľudí.

Riešiteľským pracoviskom je Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine sa v roku 2022 **nepodieľal** na plnení daného projektu.

Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb

Cieľom projektu je kontrola dodržiavania zásad zdravej výživy v zariadeniach sociálnych služieb za účelom zabezpečenia ozdravenia výživy klientov v zariadeniach sociálnych služieb, ako sú domovy sociálnej starostlivosti, vrátane domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti (charitné, hospice a pod.), ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia.

Riešiteľským pracoviskom je Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a regionálne úrady verejného zdravotníctva.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine sa v roku 2022 **nepodieľal** na plnení daného projektu, nakoľko v roku 2022 prebiehala metodická príprava monitoringu.

Podľa písomností doručených na RÚVZ so sídlom v Martine bude zber údajov, analýzy vzoriek, kontroly zostavy jedálnych lístkov a kontroly dodržiavania pitného režimu prebiehať v nasledujúcich rokoch.

Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti

Cieľom projektu je kontrola správnosti označenia potravín s ohľadom na výskyt alergénov pochádzajúcich zo zložiek potravín alebo v rámci procesu výroby a krížovej kontaminácie.

Riešiteľským pracoviskom je Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a regionálne úrady verejného zdravotníctva.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine v roku 2022 **neodoberal vzorky potravín** (hotové pokrmy a potraviny určené pre dojčatá a malé deti) na laboratórne vyšetrenie (analýzu) alergénov a neposudzoval správnosť označenia.

RÚVZ so sídlom v Martine však vykonával úradné kontroly, počas ktorých kontroloval označenie alergénov v hotových pokrmoch a potravinách určených pre dojčatá a malé deti.

c) Hygiena detí a mládeže

4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)

4.2 Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ

4.3 Úrazy u detí v SR

Iné programy a projekty :

Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative)

Regionálny projekt :

Hygienická úroveň detských pieskovísk v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Oddelenie PPLaT sa podieľalo aj v roku 2022 na plnení programov a projektov (5) schválených ÚVZ SR pre odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie. Okrem toho pracovníci oddelenia pracujú na vlastných regionálnych projektoch - správa sa podáva samostatne:

2.1. ZNIŽOVANIE MIERY ZDRAVOTNÝCH RIZÍK ZAMESTNANCOV Z PRACOVNÉHO PROSTREDIA, PRACOVNÝCH PODMIENOK A SPÔSOBU PRÁCE

2.1.1 Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)

2.1.2 Znižovanie zdravotných rizík z látok a zmesí klasifikovaných ako toxické

2.1.3 Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém

2.2. INTERVENCIE NA PODPORU ZDRAVIA PRI PRÁCI

2.2.1 Zdravé pracoviská

2.2.2 Európska informačná kampaň Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci

Už od marca 2020 a s pokračovaním v ďalších vlnách pandémie v roku 2022 pracovníci oddelenia PPLaT vykonávali činnosti súvisiace s pandemiou ochorenia COVID-19 a v značnej miere pomáhali oddeleniu epidemiológie v ich činnostiach v súvislosti s výskytom a šírením ochorenia COVID – 19 v regióne Turiec.

e) Epidemiológia

Oddelenie epidemiológie sa zúčastňovalo na nasledovných programoch a projektoch:

- NÁRODNÝ IMUNIZAČNÝ PROGRAM SR (NIP SR)
- SURVEILLANCE INFEKČNÝCH CHORÔB
- INFORMAČNÝ SYSTÉM PRENOSNÝCH OCHORENÍ
- NOZOKOMIÁLNE NÁKAZY
- MIMORIADNE EPIDEMIOLOGICKÉ SITUÁCIE
- ENVIRONMENTÁLNA SURVEILLANCE POLIOMYELITÍDY A SLEDOVANIE VDPV
- PREVENCIA HIV/AIDS
- PORADŇA OČKOVANIA
- OPTIMALIZÁCIA VEREJNEJ SPRÁVY V OBLASTI EPIDEMIOLOGIE

Uvedená problematika je bližšie spracovaná vo výročnej správe oddelenia epidemiológie v kapitole V. Ostatné činnosti (vyhodnotenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR Stav k 31.12.2022).

4.9. Ostatné úlohy

Spolupráca so samosprávou miest a obcí:

Účasť regionálneho hygienika RÚVZ a odborných pracovníkov v komisiách MÚ Martin – komisia sociálnej pomoci, členstvo v krízových štáboch okresu Martin a Turčianske Teplice.

Krajskí a hlavní odborníci ÚVZ SR, resp. HH SR:

- 1 - hlavný odborník ministra zdravotníctva SR pre odbor epidemiológie
- 1 - člen poradného zboru HH SR pre PPL a T
- 1 – krajský odborník HH SR za Žilinský kraj pre HDM
- 1 - člen poradného zboru HH SR pre Výchovu k zdraviu

Vzdelávacie aktivity v roku 2022:

V roku 2022 bola účasť na vzdelávaní celkom 78 účastí na 33 akciách. Vzdelávacie akcie boli usporiadané ÚVZ SR, MZ SR, ÚV SR, SZU a inými vzdelávacími inštitúciami. RÚVZ so sídlom v Martine realizoval ústavné odborné semináre, ktorých bolo 18 s počtom účastníkov 326 osôb.

a) Hygiena životného prostredia

V rámci zaslaných Oznámení o priestupkoch príslušným Policajným zborom (ďalej len PZ) bolo riešené nasledovné:

- Podozrenie z porušenia opatrenia týkajúceho sa nepodrobenia nariadenej izolácii v domácom prostredí z dôvodu vrátenia sa zo zahraničia (e-hranica). V tejto súvislosti bolo vydaných 63 písomností - odloženie vecí podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch z dôvodu, že došlé oznámenia o výsledku objasňovania priestupku neodôvodňovali začatie konania o priestupku. V prípadoch, kedy bolo potrebné bližšie objasniť doručené podanie, boli podozriví z priestupku vyzvaní na vyjadrenie sa k dôvodu nedodržania karantény po príchode zo zahraničia, resp. opustenia miesta izolácie. V tejto súvislosti bolo vydaných 7 písomností.
- Podozrenie z porušenia izolácie/karantény v domácom prostredí na základe pozitívneho výsledku na ochorenie COVID-19. V tejto súvislosti bolo vydaných 6 písomností – odloženie vecí podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch z dôvodu, že došlé oznámenia o výsledku objasňovania priestupku neodôvodňovali začatie konania o priestupku. V prípadoch, kedy bolo potrebné bližšie objasniť doručené podanie, boli podozriví z priestupku vyzvaní na vyjadrenie sa k dôvodu nedodržania karantény, resp. opustenia miesta izolácie. V tejto súvislosti bolo vydaných 2 písomností. V 4 prípadoch bola uložená sankcia rozkazným konaním v zmysle zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v celkovej sume 330 eur.
- Podozrenie porušenia opatrenia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest: z dôvodu nedostatočne zisteného a preukázaného skutkového stavu bolo v súlade so zákonom č. 372/1990 Zb. o priestupkoch odložených 29 podaní; na iný orgán štátnej správy (napr.: príslušný orgán verejného zdravotníctva) z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti boli postúpených 2 podania. V 10 prípadoch bola uložená sankcia za priestupok, z toho 3 pokuty sú právoplatné a 1 pokuta bola potvrdená nadriadeným orgánom. V 7 prípadoch boli na základe odvolania sa účastníkov konania, rozhodnutia o priestupku postúpené na nadriadený orgán, ktorý vo veci odvolania ešte nerozhodol.

V súvislosti s nedodržiavaním, resp. porušenia prijatých opatrení ÚVZSR na ochranu verejného zdravia v súvislosti s ochorením Covid – 19 bol prijatý 1 podnet.

Oddelenie HŽPaZ zabezpečovalo letnú a zimnú súvislú odbornú prax pre študentov JLF UK v študijnom programe – Verejné zdravotníctvo, 3. ročník denné bakalárske štúdium, 2. ročník denné bakalárske štúdium a 1. ročník denného magisterského štúdia.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V roku 2022 pracovníci oddelenia hygieny výživy sa zúčastnili interných odborných seminárov v celkovom počte 18 a pripravili na interné odborné semináre 3 prednášky (témy: „Retrospektívna analýza hygienickej úrovne cukrárskych výrobní v okrese Martin a Turčianske Teplice, „Problematika označovania výživových doplnkov v praxi“ a „COVID-19 z pohľadu dodržiavania prijímaných opatrení pri ohrození verejného zdravia v prevádzkach s predajom potravín a v prevádzkach poskytujúcich stravovacie služby“).

Pracovníci oddelenia hygieny výživy pripravili 1 článok, ktorý bol uverejnený v týždenníku MY Turčianske noviny, na tému „Hygienici počas leta našli niekoľko nedostatkov u zmrzlinárov v Turci“.

V roku 2022 pracovníci oddelenia hygieny výživy zabezpečovali odbornú prax v letnom semestri bakalárskeho štúdia odboru verejného zdravotníctva pre 9 študentov druhého ročníka

v trvaní 135 hodín, vo výučbovom týždni 15 – 19 a pre 5 študentov tretieho ročníka v trvaní 112,5 hodín, vo výučbovom týždni 6 – 12, prezenčnou formou.

Ďalšia prax v zimnom semestri magisterského štúdia odboru verejného zdravotníctva pre 5 študentov prvého ročníka bola realizovaná v rozsahu 22,5 hodín, vo výučbovom týždni 1 – 10.

c) Hygiena detí a mládeže

V roku 2022 odborní pracovníci oddelenia HDM v rámci činností presahujúcich rámec štátneho zdravotného dozoru evidovali spolu 27 133 výkonov, jednotlivé činnosti a úlohy spracované vo Výročnej správe 2022, v tabuľke č.1 „Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, § 11 zák.č. 355/2007 Z.z.“).

V priebehu roka 2022 sme sa podieľali na výučbe v rámci praxe študentov verejného zdravotníctva JLF Martin v priebehu roka a v rámci povinnej letnej praxe.

V rámci konzultačnej činnosti sme poskytli – 24 208 konzultácií (k riešeniu situácie súvisiacej s výskytom COVID 19 v jednotlivých školských zariadeniach, k poskytovaniu informácií súvisiacich s COVID 19 organizáciám, zdravotníckym zariadeniam, DSS, Centrám pre deti a mládež, bežným občanom, atď., k prevádzkovým poriadkom, k uvedeniu zariadení do prevádzky, ku projektovým dokumentáciám, k diétnemu stravovaniu, k likvidácii odpadov, k zostavovaniu jedálnych lístkov, k obedom zadarmo, atď.),

Vydali sme 865 odborných usmernení, stanovísk, podkladov.

Zúčastnili sme sa na 4 odborných podujatiach s aktívnou účasťou.

Jeden pracovník vykonáva činnosť krajského odborníka pre HDM. V rámci tejto činnosti bolo za Žilinský kraj vydaných 12 stanovísk (3 stanoviská – pripomienky k poslanceckému návrhu novely zákona NR SR č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov – zmena § 13; 1 stanovisko - k novele vyhlášky MZ SR č. 527/2007 o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež; 1 stanovisko k novele zákona NR SR č. 152/1997 o potravinách v platnom znení; 7 stanovísk – týždenné poskytovanie informácií o uzatvorených triedach a školách v súvislosti s výskytom COVID 19 v školských prevádzkach).

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Pracovníci PPLaT sa podieľali na zabezpečovaní praxe pre študentov Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine - odbor verejné zdravotníctvo, vedúca oddelenia PPLaT sa podieľala aj na teoretickej výučbe budúcich verejných zdravotníkov.

4.10. Laboratórne činnosti

RÚVZ so sídlom v Martine nedisponuje laboratórnou zložkou. Odoberané vzorky sú zasielané na RÚVZ so sídlom v Žiline, resp. na iný určený RÚVZ v SR. Objektívizácie pracovníkmi PPLaT sú vykonávané vlastnou dostupnou prístrojovou technikou.

5. Rozpočet organizácie

ROZBOR HOSPODÁRENIA

A. PRÍJMY

Pre rok 2022 mal RÚVZ Martin stanovený rozpočet príjmov vo výške **30 000,- €**.

Plnenie príjmov v organizácii bolo zabezpečované poskytnutím platených služieb v súlade s § 26 Zákona č. 523/2004 Z.z. organizáciám a obyvateľstvu, za porušenie predpisov a z prenájmu nehnuteľného majetku štátu.

Prehľad plnenia príjmov podľa podpoložiek:

Druh príjmu:	suma v €
- z prenájmu budov	23 233,67
- za porušenie predpisov	21 056,60
- za predaj výrobkov, tovarov a služieb	5 022,98
- iné	96,00
Príjmy spolu:	49 409,25

B. VÝDAVKY

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY

Kapitálové výdavky pre RÚVZ Martin v roku 2022 boli schválené v sume **24.000,-€** na program OEK0G03 -financovanie výmeny počítačovej siete a servera (HW+SW).

Kapitálové výdavky schválené v roku 2022 pre RÚVZ Martin boli vyčerpané účelovo, hospodárne v súlade s rozpočtovými pravidlami a zákonom o verejnom obstarávaní.

BEŽNÉ VÝDAVKY

Pre rok 2022 mal RÚVZ Martin stanovený rozpočet rozpísaný v systéme štátnej pokladnici v sume celkom 1.054.758,- Eur.. Úprava rozpočtu v roku 2021 bola realizovaná v systéme štátnej pokladnice a listom z MZ SR 15 krát .

Prehľad o úpravách v priebehu hodnoteného obdobia je v prílohe č. 1 .

Počas hodnoteného obdobia bola dodržiavaná stanovená regulácia čerpania rozpočtových prostriedkov v jednotlivých mesiacoch, v súlade s podmienkami štátnej pokladnice.

Úpravami bol limit bežných výdavkov na rok 2021 stanovený nasledovne:

POLOŽKA	ROZPOČET v €		Rozdiel
	Pôvodný	Upravený	
príjmy	30 000,00	30 000,00	0,00
bežné výdavky	#####	1 115 884,09	47 632,09
v tom:			
mzdy a platy	701 187,00	717 737,00	16 550,00
poistné a príspevky zamestnávateľa do poisťovní	245 065,00	251 359,69	6 294,69
tovary a služby	115 000,00	135 294,26	20 294,26
bežný transfer	7 000,00	11 493,14	4 493,14
kapitálové výdavky	0,00	24 000,00	24 000,00

610 MZDY, PLATY , SLUŽ. PRÍJMY

RÚVZ Martin obdržal záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy v roku 2022 listom MZ SR č. S11620-2022-OÚ-15 zo dňa 1.2.2022 , kde bol stanovený počet zamestnancov 40 osôb, z toho 33 štátnozamestnaneckých miest, počet zamestnancov bol upravený listom MZ SR č. S18446-2022-ORPLZM-14 dňa 2.9.2022 o -2 osoby, z toho -2 štátnozamestnanecké miesta. Upravený počet zamestnancov je 38 osôb, z toho 31 štátnozamestnaneckých miest. Mzdové prostriedky boli čerpané priebežne podľa platových dekrétov. Ušetrené mzdové prostriedky za práceneschopnosť a za dočasne neobsadené miesta boli vyplatené v osobných príplatkoch a odmenách.

Prehľad čerpania mzdových prostriedkov:

Mzdový limit v €	717 737
Čerpanie v €	717 737
z toho štátna služba	609 182
verejný záujem	108 555
Priemerný evidenčný počet pracovníkov vo FO	38
z toho štátna služba	31
verejný záujem	7

620

POISTNÉ A PRÍSPEVOK DO POISŤOVNÍ A NÚP

Poistné a príspevok do poisťovni a NÚP boli v priebehu roka vyplácané v termínoch splatnosti.

631 CESTOVNÉ NÁHRADY

Čerpanie v roku 2022 na cestovnom vykazuje výrazný nárast výdavkov oproti roku 2021, kedy. vzhľadom na pandémiu COVID19 stretnutia boli realizované zväčša online.

	<u>k 31.12.2020</u>	<u>k 31.12.2021</u>	<u>k 31.12.2022</u>
cestovné:	1007,90 €	356,49 €	1629,72 €

632 ENERGIE, VODA A KOMUNIKÁCIE

Výdavky na energie, spotreba elektrickej energie, vody a tepla boli v roku 2022 v sume 18.620,77 € a za poštové služby v sume 1.001,10 €, kde je malá úspora oproti roku 2021, vzhľadom na teplejšiu zimu a zasielanie dokumentácie elektronicky. Čerpanie na položke je na úrovni 86 % výdavkov roku 2021.

633 MATERIÁL

V tejto položke boli v roku 2022 najvyššie výdavky na všeobecný materiál, t.j. podpoložke na ktorej sa účtuje najväčší podiel spotrebného materiálu pre organizáciu. Patria sem výdavky na

diagnostický materiál pre poradňu zdravia a meracie prístroje, ktoré používajú oddelenia pri ŠZD, výdavky na nákup kancelárskych potrieb, papiera, tonerov, čistiacich a hygienických prostriedkov. Čerpanie na jednotlivých podpoložkách je primerané potrebám a rozpisu limitu. Čerpanie na položke materiál je na úrovni 220% oproti roku 2022, je z dôvodu realizovania obnovy interiérového vybavenia, a to skriňové zostavy v dvoch kanceláriách, nákup štyroch kancelárskych stoličiek a vyššie náklady na všeobecný materiál vzhľadom na značnú infláciu.

634 DOPRAVNÉ

Organizácia v priebehu roku prevádzkovala 4 vozidlá, prehľad vozového parku je v tabuľke . V priebehu roku celkom bolo odjazdených **28496 km**. Celkové náklady sú na úrovni 138 % oproti roku 2021.

Vozový park je nasledovný:

Automobil	Rok nadobudnutia	Stav tachometra	Vykonané opravy	Náklady na opravy
Ford Fusion	29.4.2014 vyrobené 2004	255785	servisná prehliadka, GPS, výmena pneumatík a oprava pred STK+EK	1 015,54 €
Mazda 3	25.10.2019 vyrobené 2007	148682	servisná prehliadka, GPS, výmena pneumatík a oprava	1 776,78 €
VW Golf	25.1.2017 vyrobené 2008	224834	servisná prehliadka, GPS, výmena pneumatík a oprava pred STK+EK	1 051,09 €
Hyundai i 30	24.10.2017	90909	servisná prehliadka, GPS, výmena pneumatík a oprava pred STK+EK	705,69 €

635 RUTINNÁ A ŠTANDARDNÁ ÚDRŽBA

V dôsledku nedostatku finančných prostriedkov sa vykonáva len bežná údržba zo zákona a podľa potreby a stavu majetku. V roku 2022 bola vykonaná bežná údržba prevádzkových zariadení a budov v sume celkom 3386,41 €, čo je na úrovni 162 % oproti roku 2021, z dôvodu výmeny podlahovej poškodenej krytiny v dvoch kanceláriách .

636 NÁJOMNÉ ZA PRENÁJOM

RÚVZ nemá prenajaté priestory ani iné zariadenia.

637 OSTATNÉ TOVARY A SLUŽBY

V tejto položke najvyššie výdavky boli na položkách za špeciálne služby, stravovanie, poistné, odmeny zamestnancom mimopracovný pomer. Čerpanie na jednotlivých položkách je na úrovni 104 % výdavkov roku 2021.

642 BEŽNÉ TRANSFERY + program 07B0103

V tejto položke bolo v roku 2022 čerpanie na nemocenské dávky v sume 10.666,17 € a príplatky k nemocenským dávkam v sume 827,17 €. Čerpanie na jednotlivých položkách je z dôvodu pandémie a vysokého nárastu práceneschopnosti na úrovni 232 % výdavkov roku 2021.

630 Program OEK0G INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

V tejto položke sa sleduje účtovanie výdavkov na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu. V RÚVZ Martin ide o položky 632004 komunikačná infraštruktúra, 632005 telekomunikačné služby, 633002 výpočtová technika, 633013 obstaranie softvéru, 635002 údržba výpočtovej techniky a 635009 údržba softvéru.

Čerpanie v roku 2022 je obdobné a je na úrovni 89 % výdavkov roku 2021.

MIMOROZPOČTOVE HOSPODÁRENIE DEPOZITNÝ ÚČET

Depozitný účet vykazoval k 31.12.2022 vykazoval zostatok 92.755,38 €, čo predstavuje finančné prostriedky na mzdy a odvody za december 2022.

SOCIÁLNY FOND

RÚVZ Martin v priebehu hodnoteného obdobia tvorila a spravovala sociálny fond súlade s rozpočtovými pravidlami. Zdrojmi príjmov bola povinná tvorba v zmysle platných právnych predpisov v objeme 1,15% pre všetkých zamestnancov .

Čerpanie v hodnotenom období bolo v zmysle platnej Kolektívnej zmluvy.

Tvorba SF	Zostatok k 1.1.	3 873,60 €
	Prídel z objemu miezd	7 426,96 €
	Spolu	11 300,56 €
Použitie SF	Príspevok na stravovanie	9 008,88 €
	Kultúrne a športové akcie	406,08 €
	Regenerácia sily	- €
	Jubileá	190,00 €
Zostatok k 31.12.		1 695,60 €

HOSPODÁRENIE S MAJETKOM ŠTÁTU POHLÁDÁVKY A ZÁVAZKY

RÚVZ Martin na účte číslo 316 vykazoval pohľadávky vo výške **32.903,00 €**. Vymáhanie pohľadávok sa rieši v prvom rade zasielaním upomienok a v prípade trvania pohľadávky dlhšie ako rok sa táto postúpi na vymáhanie Slovenskej konsolidačnej a.s., Bratislava v zmysle zákona č. 374/2014 Z.z..

Z toho po lehote splatnosti sú pohľadávky vo výške **32.903,00 €**.

RÚVZ Martin na účte číslo 321 vykazoval záväzky vyplývajúce z neuhradených faktúr za hodnotené obdobie vo výške **2.146,79 €**.

Z toho do lehoty splatnosti 2.146,79 €, po lehote splatnosti **0 €**.

RÚVZ Martin na účte číslo 326 vykazoval záväzky vyplývajúce z nevyfakturovaných dodávok za hodnotené obdobie vo výške **1.893,57 €**.

RÚVZ Martin na účte číslo 323 vykazoval rezervy vyplývajúce z nevyfakturovaných dodávok za hodnotené obdobie tvorené odhadom vo výške **174,44 €**.

STAV A POHYB MAJETKU

K 31.12.2022 RÚVZ Martin vykazuje objemový stav majetku po odpise a záväzkov v nasledujúcej tabuľke .

Spracovanie stavu všetkého majetku bolo uskutočnené prostredníctvom výpočtovej techniky, programom vytvoreným v RÚVZ Martin.

počiatočný stav HIM k 01.01. - ZC	204 600,30 €
úbytky HIM v roku - odpisy	- 9 971,62 €
prírastky HIM v roku - stavby	- €
prírastky HIM v roku - prístroj	24 000,00 €
stav majetku HIM k 31.12. - ZC	218 628,68 €
vyradený odpísaný HIM	- €
operatívna evidencia drobného majetku DHM - OC	133 236,27 €
operatívna evidencia ostatného majetku OHM - OC	22 366,67 €

6. Personálne obsadenie organizácie

RÚVZ Martin obdržal rozpis počtu zamestnancov na rok 2022 listom MZ SR č. S11620-2022-OÚ-16 zo dňa 1.2.2022, kde bol stanovený počet zamestnancov 40 osôb, z toho 33 štátnozamestnaneckých miest. Listom MZ SR č. S18446-2022-ORPLZM-14 dňa 2.9.2022 bola úprava záväzného ukazovateľa na rok 2022 -počtu zamestnancov -2 osoby, z toho -2 štátnozamestnanecké miesta.

Upravený počet zamestnancov je 38 osôb, z toho 31 štátnozamestnaneckých miest.

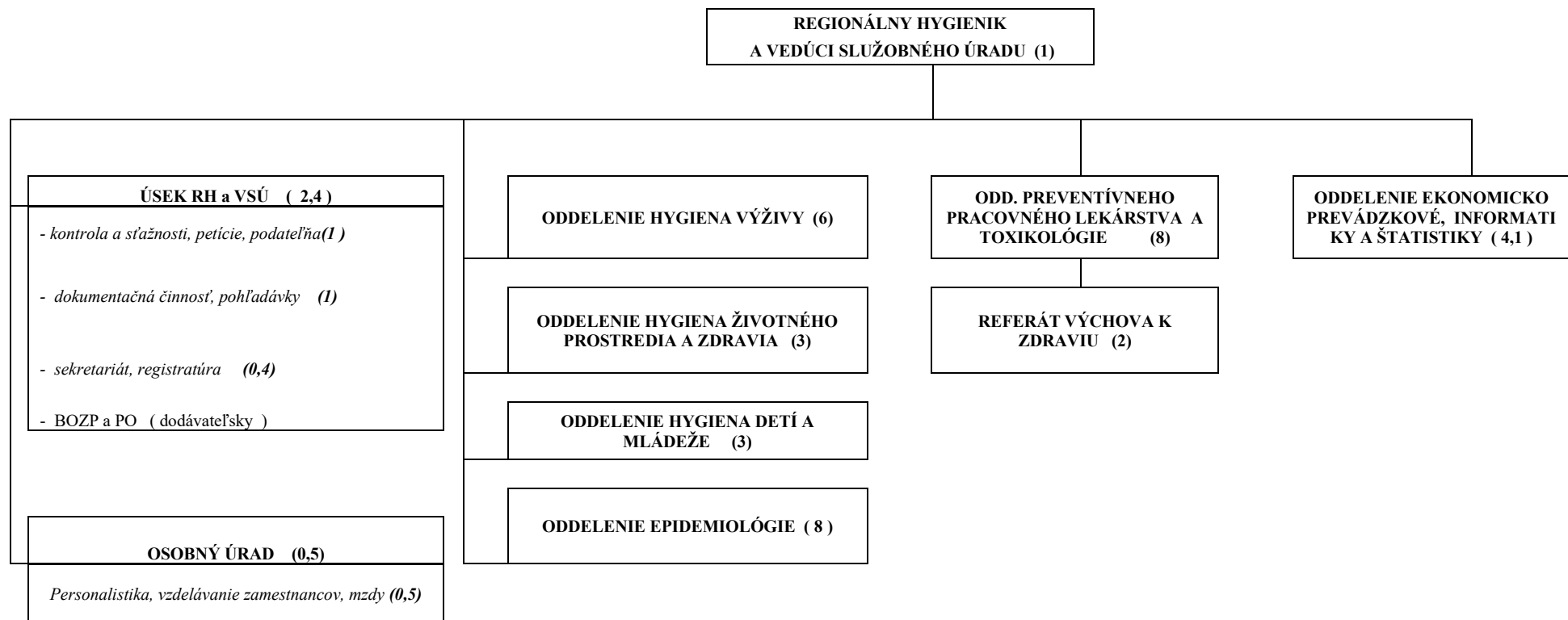
Počas sledovaného obdobia RÚVZ Martin neprekračoval limit zamestnancov. Obsadzovanie uvoľnených pracovných miest, aj na zastupovanie počas materskej dovolenky je riešené doplnením cez výberové konania .

V roku 2022 bolo cez portál Úradu vlády SR www.open.slovensko.sk vyhlásených 8 výberových konaní.

K 31.12.2022 sú v mimo evidenčnom stave (spolu verejná aj štátna služba):

materská dovolenka	1
rodičovská dovolenka	2
uvoľnený pre výkon funkcie	1

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine

Počet zamestnancov - 38

7. Ciele a prehľad plnenia

a) Hygiena životného prostredia

Hygiena životného prostredia a zdravia sa zaoberá hodnotením vplyvu komplexu vlastností a faktorov životného prostredia a spôsobu života na zdravie ľudí. Cieľom je vytváranie takých podmienok v životnom prostredí, ktoré zabezpečujú zlepšovanie zdravotného stavu ľudí a vytvárajú predpoklady pre zdravý spôsob života. V tejto súvislosti sa odbor hygieny životného prostredia zaoberá napr.: sledovaním a vyhodnocovaním kvality pitnej vody slúžiacej na verejné zásobovanie ľudí pitnou vodou, hodnotením vplyvu kvality vody používanej na pitné účely na zdravie ľudí; sledovaním a vyhodnocovaním kvality vôd určených na rekreačné účely (voda určená na kúpanie, kryté a nekryté umelé kúpaliská); sledovaním a vyhodnocovaním hlukovej situácie v životnom prostredí ľudí, problematikou hluku z cestnej automobilovej dopravy, ale i zo stacionárnych zdrojov hluku; zdravotno-hygienickou problematikou zariadení poskytujúcich osobné služby obyvateľstvu, najmä v zariadeniach v ktorých sú vykonávané epidemiologicky závažné činnosti; zdravotno-hygienickou problematikou zariadení cestovného ruchu /ubytovanie/.

118 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov, pričom 3 vzorky v rozsahu minimálnej analýzy nevyhoveli limitom ukazovateľov kvality pitnej vody v mikrobiologických ukazovateľoch (koliformné baktérie a enterokoky) v obciach Benice a Turany a vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (železo) a biologickom ukazovateli (abiosestón) v obci Turčianske Kľačany.

Celkovo bolo spolu odobratých 105 vzoriek bazénovej vody v zariadeniach s celoročnou prevádzkou, z toho 82 vzoriek bolo odobratých na náklady prevádzkovateľov a 13 vzoriek v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru. Z celkového počtu odobratých vzoriek nevyhovelo 30 vzoriek t.j. 28,57 %. Celkovo bolo vyšetrených 1413 ukazovateľov, pričom prekročenie medznej hodnoty bolo v 47 prípadoch (10 vzoriek v mikrobiologických ukazovateľoch a 37 vzoriek vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch).

Počas kúpaciej sezóny 2022 bolo na umelých nekrytých kúpaliskách v okrese Martin a Turčianske Teplice odobratých spolu 37 vzoriek bazénovej vody (15 vzoriek v rámci ŠZD, 22 vzoriek – prevádzkovatelia), počet analýz/vyšetrovaných ukazovateľov bolo 481, medzné hodnoty boli prekročené v 9 vzorkách.

Z výsledkov stanovení jednotlivých ukazovateľov kvality vody na kúpaliskách bolo 9 s prekročenou medznou hodnotou, z toho prekročenie medzných hodnôt chemicko - fyzikálnych ukazovateľov v 4 prípadoch; prekročenie medzných hodnôt mikrobiologických ukazovateľov v 5 prípadoch, prekročenie medzných hodnôt biologických ukazovateľov nebolo zaznamenané.

V roku 2022 bolo posudzovaných: 6 oznámení o vypracovaní strategického dokumentu, so záverom, že nie je nevyhnutné predložené strategické dokumenty posudzovať podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. (väčšinou sa týkalo o stanoviská k územnoplánovacím dokumentom obcí); 2 stanoviská k oznámeniam o zmene navrhovanej činnosti; 10 stanovísk k zámerom navrhovaných činností; 4 stanoviská k správe o hodnotení a 4 stanoviská k záverečnej správe navrhovanej činnosti/strategického dokumentu.

V rámci schvalovacieho procesu územnoplánovacích dokumentácií obcí podľa zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) boli RÚVZ Martin vydané tieto písomnosti:

2x záväzné stanovisko k urbanistickej štúdii (Transformácia areálu Vývoj Martin, a.s.; IBV Tomčany – Niže dediny)

3x odborné stanovisko k Zadanie pre Územný plán obce (Jazernica, Slovenské Pravno, Ďanová)

3x stanovisko k Zmenám a Doplnkom územných plánov, resp. k návrhom územných plánov obcí (Mošovce, Benice, Sučany)

1x odborné stanovisko ku Konceptu územnoplánovacej dokumentácie regiónu ŽSK

2x záväzné stanovisko k Zmenám a doplnkom územných plánov obcí (Turany, Mošovce).

V roku 2022 bolo v rámci návrhu na umiestnenie stavieb a v štádiu posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie (EIA), posudzovaných niekoľko stavieb, súčasťou ktorých bolo požadované komplexné posúdenie pomerov v danej lokalite súvisiacej s hlučnou záťažou posudzovaného územia a to najmä huku z dopravy – cestnej a huku z iných zdrojov (parkovanie, zásobovanie, vzduchotechnické zariadenia). Jednalo sa o stavby občianskej vybavenosti: hypermarkety navrhované v zmiešanom území s obytnou funkciou a funkciou občianskej vybavenosti, kde už v súčasnosti sa hodnoty hluku blížia k limitným hodnotám (Predajňa potravín LIDL Martin – Záturcie, Martin – Košúty, Hypermarket Martin - Kaufland). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že hlučové zaťaženie dotknutého obytného územia je stanovené výlučne od konkrétnej činnosť/stavby, nezohľadňuje synergický stav v danom území, tzn. že celková hladina hluku v danom území je vyššia. V tomto prípade vidíme nedostatky v legislatívnom riešení, kde sa povinnosť posudzovať vplyv stavby na životné prostredie vrátane posudzovania fyzikálnych faktorov - hluku vzťahuje len na navrhovanú činnosť/stavbu, tak isto investori nie sú povinní riešiť územie ako celok, tzn. riešiť stavbu/činnosť ako ďalší zdroj hluku zo zohľadnením už existujúcej situácie, zabezpečiť celkové zhodnotenie prírastkov hluku a systémové návrhy riešení prípadných protihlučových opatrení.

Ďalšími stavbami, kde sa požadovalo posúdenie pomerov v danej lokalite súvisiacej s hlučnou záťažou posudzovaného územia boli stavby bytových domov, pričom v jednom prípade z dôvodu prekročenia prípustných hodnôt hluku z dopravy vo vonkajšom prostredí boli investorom navrhnuté opatrenia na zníženie hlučnosti: zmena umiestnenia objektov v priestore s vytvorením komplexu objektu v tvare „U“ s vnútroblokou (pôvodne 11 samostatných objektov bytových domov; návrh: 5 samostatných objektov, ktoré vznikli spojením jednotlivých stavieb), čím sa vytvorili vhodné podmienky pre pobyt osôb vo vonkajšom prostredí oddychovej zóny v rámci vnútrobloku, v ktorom prípustné hodnoty hluku nebudú prekročené; posun objektu od frekventovanej cesty; zmena vnútornej dispozície objektov s orientovaním nočnej časti väčšiny bytov do vnútrobloku.

Cieľom oddelenia je eliminovať negatívny vplyv jednotlivých faktorov v životnom prostredí na verejné zdravie, znižovať expozíciu obyvateľov nepriaznivým účinkom zvýšenej hlučnej záťaže v životnom prostredí, vykonávať štátny zdravotný dozor za účelom znižovania rizík v zariadeniach poskytujúcich služby obyvateľom.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

Cieľom štátneho zdravotného dozoru je nielen kontrola dodržiavania ustanovení príslušných zákonov, ale i konzultačná a metodická činnosť. Snahou je zamedziť, aby sa spotrebiteľovi nedostali potraviny, ktoré nie sú zdravotne bezpečné, znižovať počet prevádzok s nedostatkami a minimalizovať riziko a výskyt ochorení infekčného i neinfekčného pôvodu, ktorých faktorom by mohli byť potraviny. Ciele vychádzajú z koncepcie odboru:

- objektívizovanie pozitívnych a negatívnych faktorov výživy, v súvislosti s princípmi ochrany, podpory a rozvoja zdravej výživy,
- sledovanie hygienickej problematiky všetkých foriem spoločného stravovania, s ohľadom na výživovú hodnotu, zmyslovú hodnotu a zdravotnú bezpečnosť podávaných pokrmov,

- sledovanie hygienickej a zdravotnej bezpečnosti a biologickej hodnoty potravinových surovín, polotovarov, hotových výrobkov a pokrmov,
- sledovanie nákaz a otráv z potravín a z pokrmov a vypracovanie návrhov opatrení na ich prevenciu, posudzovanie návrhov na územné a kolaudačné konanie, zmenu v užívaní stavieb určených pre potravinárske účely,
- posudzovanie prevádzok (zariadení spoločného stravovania, prevádzok určených pre výrobu, predaj skladovanie potravín, materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami, kozmetických výrobkov, ...) k začatiu činnosti,
- vykonávanie štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v zariadeniach spoločného stravovania, prevádzkach určených pre výrobu, predaj skladovanie potravín, materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami, kozmetických výrobkov,
- usmerňovanie uplatňovania a presadzovania princípov zdravej výživy so zameraním sa na zmeny výživovo-dietetických systémov výživy, s cieľom dosiahnuť zníženie morbidity, mortality a predĺženie stredného priemerného veku obyvateľstva, s ohľadom na výskyt neinfekčných ochorení, ako sú obezita, kardiovaskulárne ochorenia a onkologické ochorenia,
- zabezpečovanie preskúšania odbornej spôsobilosti osôb vykonávajúcich epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pri výrobe kozmetických výrobkov) a vydávanie osvedčení.

Plnenie cieľov sa v roku 2022 realizovalo prostredníctvom nasledovných oblastí:

Výkon štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín - v roku 2022 bolo vykonaných 466 kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru a 273 kontrol v rámci výkonu úradnej kontroly potravín v potravinárskych podnikoch a podnikoch s výrobou a manipuláciou obalov a materiálov prichádzajúcich do priameho styku s potravinami a **334 kontrol** podľa zákona č. 377/2004 Z. z. a 563 inšpekcií bolo nad výrobou, manipuláciou a uvádzaním do obehu kozmetických výrobkov. Okrem plánovaných kontrol bolo realizovaných 5 mimoriadnych úloh; kontroly boli realizované i na základe hlásení nevyhovujúcich výrobkov zo systému RASFF a RAPEX.

Posudková činnosť – v rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 14 záväzných stanovísk k umiestneniu, k zmene v užívaní stavieb a kolaudácii stavieb, 7 podkladov pre vydanie záväzného stanoviska pre iné oddelenie, 5 kladných odborných vyjadrení k projektovým dokumentáciám, 2 podklady pre odborné vyjadrenia iným oddelením, 42 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, 2 podklady k vydaniu rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky pre iné oddelenie a 57 vyjadrení k oznámeniu o začatí činnosti v priestoroch prevádzky.

Cieľom posúdenia stavebno-technických a prevádzkových podmienok v potravinárskych prevádzkach a v zariadeniach spoločného stravovania, ako aj ich umiestnenia, členenia a technického vybavenia je minimalizácia rizík, ktoré by mohli viesť ku krížovej kontaminácii potravín, spracovaných surovín a pokrmov a tým k narušeniu ich zdravotnej bezpečnosti.

Sledovanie zdravotnej bezpečnosti potravín, pokrmov, materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami a kozmetických výrobkov - bolo odobratých 227 vzoriek potravín, pokrmov, materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami a v rámci výkonu ŠZD nad kozmetickými výrobkami bolo odobratých a laboratórne vyšetrených 16 vzoriek kozmetických výrobkov.

c) Hygiena detí a mládeže

Hlavné ciele oddelenia sú stanovené v súlade s ustanoveniami zákona č.355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa stanovujú požiadavky na zdravé životné a pracovné podmienky a vykonávanie prevencie ochorení a iných porúch zdravia v zariadeniach pre deti a mládež, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), prevádzkarní v zmysle živnostenského zákona, v ktorých sa uskutočňuje starostlivosť o deti do šesť rokov veku, prevádzkarní v súlade so zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a s novelou zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v rámci ktorých sa poskytujú služby na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života, v ktorých sa poskytuje starostlivosť o 0 - 3 ročné deti. Ďalšia činnosť je zameraná na hodnotenie zotavovacích akcií pre deti a mládež, ubytovacích zariadení a zariadení pre vysokoškolskú mládež. Vo všetkých typoch zariadení pre deti a mládež sa rieši problematika zabezpečovania stravovania v zariadeniach spoločného stravovania.

Ťažiskové činnosti boli orientované na:

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) a úradnej kontroly potravín (ÚKP) podľa ustanovení a kompetencií zákona č. 355/2007 Z. z. v platnom znení a zákona č. 152/1995 Z. z. v platnom znení.

Sledovanie zdravotnej bezpečnosti potravín, pokrmov, piesku v pieskoviskách určených na hry detí, vody na kúpanie v bazéne pre batol'atá, hodnotenie mikroklimatických ukazovateľov v zariadeniach pre deti a mládež v zariadeniach pre deti a mládež.

Posudkovú činnosť

Kontrolu pripravenosti a priebehu zotavovacích podujatí pre deti a mládež.

Riešenie úloh v rámci „Programov a projekty úradov verejného zdravotníctva SR“, ktoré vychádzajú z vládou SR schválených dokumentov:

- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV.)
- Monitoring úrazovosti detí predškolského a školského veku
- Národný program prevencie obezity
- Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025

Usmerňovanie realizácie NV SR č. 341/2009 Z. z. na podporu spotreby ovocia a zeleniny pre deti v materských školách a pre žiakov v základných školách.

Usmerňovanie realizácie NV SR č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách v znení NV SR č. 342/2009 Z. z. Školský mliečny program.

d) Preventívne pracovné lekárstvo

Náplňou práce a hlavnými úlohami medicínskeho odboru preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia je (Konceptia v odbore preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia Číslo: 10181-5/2008-ST zo dňa: 25.02.2008):

- sledovať bionegatívne a biopozitívne vplyvy faktorov pracovného prostredia na zdravie zamestnancov s cieľom chrániť a upevňovať ich zdravie a pracovnú pohodu,
- sledovať podmienky práce osobitných skupín zamestnancov, najmä zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce, mladistvých zamestnancov, tehotných žien, dojčiacich žien, starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím,
- analyzovať a hodnotiť príčiny vedúce k poškodeniu zdravia faktormi práce a pracovného prostredia, analyzovať príčiny zhoršovania pracovnej pohody a spracovávať ich do zdravotníckej štatistiky,

- navrhovať opatrenia na optimalizáciu pracovných podmienok a prispôsobovanie práce telesným a duševným schopnostiam zamestnancov,
- presadzovať opatrenia na znižovanie a odstraňovanie zdravotných rizík pri práci,
- usmerňovať programy efektívnej ochrany zdravia pracujúcej populácie, podieľať sa na ich realizácii a na vyhodnocovaní dosiahnutých výsledkov v rámci projektov a koncepcií na ochranu a podporu zdravia,
- odborne usmerňovať fyzické i právnické osoby pri vytváraní zdravých pracovných podmienok,
- odborne usmerňovať a aktívne sa podieľať na výchove a vzdelávaní v oblasti vytvárania zdravých pracovných podmienok a starostlivosti o zdravie zamestnancov,
- kontrolovať a usmerňovať prácu tímov pracovnej zdravotnej služby,
- overovať odbornú spôsobilosť na výkon činností určených právnymi predpismi,
- úzko spolupracovať s odborom klinického pracovného lekárstva a klinickej toxikológie pri naplňaní spoločných cieľov odboru pracovné lekárstvo, ktorými je najmä predchádzanie poškodzovaniu zdravia škodlivými faktormi práce a pracovného prostredia, zlepšovanie zdravotného stavu zamestnancov, podporovanie zdravého spôsobu života a udržiavanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu a zvyšovanie pracovnej schopnosti,
- prešetrovať podozrenia na chorobu z povolania, hodnotiť expozíciu zamestnancov faktorom práce a pracovného prostredia a spolupracovať s lekárom odboru klinického pracovného lekárstva a klinickej toxikológie, ktorý na základe poskytnutých výsledkov prešetrenia a hodnotenia priznáva chorobu z povolania
- určovať kritériá zdravých pracovných podmienok a pripravovať návrhy právnych predpisov týkajúce sa ochrany zdravia pri práci, optimalizácie pracovných podmienok a vylúčenia resp. obmedzenia nových pracovných rizík,
- kontrolovať dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a individuálnych správnych aktov vydaných orgánmi verejného zdravotníctva na ochranu zdravia zamestnanca pri práci,
- vykonávať posudkovú činnosť,
- využívať represívne opatrenia pri zistení situácií ohrozujúcich zdravie a neplnení opatrení uložených pri výkone štátneho zdravotného dozoru,
- spolupracovať s orgánmi verejnej správy (štátnej i samosprávy) a inými inštitúciami na národnej a medzinárodnej úrovni v ochrane, rozvoji a podpore zdravia zamestnancov,
- vykonávať konzultačnú a expertíznu činnosť pre zdravotnícke i nezdravotnícke organizácie s cieľom presadzovať a realizovať opatrenia primárnej prevencie najmä pri:
 1. výstavbe a rekonštrukcii výrobných objektov,
 2. vývoji, výrobe a dovoze nových strojov, technológií, zariadení, materiálov chemikálií,
 3. objektivizácii expozícií faktorom pracovného prostredia a práce,
 4. zabezpečovaní komplexnej starostlivosti o zdravie zamestnancov
- spolupracovať pri ďalšom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov so vzdelávacími ustanovizňami, ktoré uskutočňujú ministerstvom zdravotníctva akreditované študijné programy,
- viesť registre rizikových prác a odborne spôsobilých osôb na činnosti určené legislatívnymi predpismi,
- uchovávať zdravotné záznamy a záznamy o expozícii zamestnancov odovzdané povinnými subjektmi po ukončení ich činnosti,
- poskytovať poradenstvo pre zamestnávateľov a zamestnancov v problematike ochrany, podpory a rozvoja zdravia pri práci

Okrem toho v oblasti strojárenskej výroby, drevovýrobe i farmaceutickej výrobe sme riešili modernizáciu a zmeny výrobných technológií s dôrazom na ochranu zdravia pri pracovnej expozícii rizikovým faktorom (chemické faktory, CMR – faktory, hluk, vibrácie, fyzická či psychická pracovná záťaž).

V rámci výkonu ŠZD sa pracovníci oddelenia PPLaT zameriavali na posudzovanie pracovných podmienok zamestnancov, mieru expozície zamestnancov faktorom práce a pracovného prostredia a realizáciu náhradných opatrení zo strany zamestnávateľov na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú rizikové práce. Okrem toho sú sledované výsledky a intervaly lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci a zaradenie zamestnancov do pracovného procesu na základe posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu pracovnou zdravotnou službou.

Oddelenie PPLaT uvedené ciele a náplň činnosti dodržiava a plní v rámci svojich možností – bližšie vo Výročnej správe, časť Oddelenie Preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie – rok 2022 a v Programoch a projektoch – rok 2022.

Epidemiologické vyšetrovanie osôb pozitívne testovaných na ochorenie COVID-19, opatrenia na ochranu zdravia verejnosti a opatrenia na ochranu zdravia pri práci počas pandémie ochorenia COVID-19

V spolupráci s oddelením epidemiológie ešte začiatkom roka 2022 v priamej súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 pracovníci oddelenia PPLaT telefonicky kontaktovali pozitívne testované osoby, dohľadávali kontakty pozitívne testovaných osôb a tieto objednávali na RT-PCR test.

Súčasťou trasovania pozitívne testovaných osôb bolo aj zisťovanie ich úzkych pracovných kontaktov u jednotlivých zamestnávateľov.

V rámci dobrej spolupráce so zamestnávateľmi sa podarilo eliminovať riziko rýchleho šírenia vysoko nákazlivého ochorenia COVID-19 na pracoviskách a nedošlo ani k nadmerným ekonomickým stratám u zamestnávateľov z dôvodu vysokej chorobnosti zamestnancov.

Na základe výsledkov kontrol dodržiavania opatrení priamo v jednotlivých prevádzkach bolo možné konštatovať, že mnohí zamestnávatelia sú zodpovední a zabezpečujú všetky opatrenia pre svojich zamestnancov. Zabezpečovali dostatočné množstvo osobných ochranných prostriedkov pre všetkých pracovníkov, dezinfekciu rúk pri vstupe na pracovisko, a aj testovanie pracovníkov pred vstupom do závodov a na pracoviská.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

a) Hygiena životného prostredia

Oddelenie si plní úlohy vyplývajúce zo zákonov zameraných na verejné zdravie. Dosiahnuté odborné výsledky hodnotí organizácia pozitívne, nakoľko svojou činnosťou dosahuje stanovené ciele, ale zároveň poukazuje na potrebu neustáleho presadzovania preventívnych opatrení na úseku ochrany zdravia s cieľom plniť svoju víziu. V oblasti komplexnej bytovej výstavby a infraštruktúry boli posudzované návrhy v rámci územného konania, stavebného konania so stanovením požiadaviek na elimináciu negatívnych faktorov životného prostredia hluk, prach, emisie realizáciou ktorých sa prispelo k podpore zdravého životného a obytného prostredia a to ÚPN miest a obcí. Cieľene boli vykonávané kontroly v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, v cestovnom ruchu na dodržiavanie platnej legislatívy, čím sa docielilo

vylepšenie pracovného prostredia a hygienického štandardu v dotknutých zariadeniach v zmysle požiadaviek platnej legislatívy na danom úseku. Dostupnosť laboratória je v krajskom meste ŽSK od 30 do 100 km spádovou oblasťou s odvozom vzoriek 1 x týždenne, pri mimoriadnych udalostiach okamžite. Všetky úlohy stanovené hlavným hygienikom SR ako aj mimoriadne a ciele boli v uplynulom období splnené v plnom rozsahu v stanovených termínoch.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

Realizácia jednotlivých činností vychádza z plánu úradnej kontroly potravín pripraveného pre oddelenie hygieny výživy (ako i oddelenie hygieny detí a mládeže), podkladom pre vypracovanie ktorého je Viacročný národný plán úradnej kontroly potravín. Do plánu je zapracovaný štátny zdravotný dozor podľa zákona č.355/2007 Z.z., úlohy z Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR a úlohy vyplývajúce z Programového vyhlásenia vlády SR. Okrem plánovaných úloh boli vykonané mimoriadne kontroly vyhlásené ÚVZ SR. Posudzovacia činnosť bola závislá od požiadaviek fyzických a právnických osôb, ako i od štátnej správy a samosprávy.

Z hodnotenia výstupov jednotlivých kontrol a laboratórnych analýz možno konštatovať, že počet nezhôd zisťovaný u jednotlivých subjektov poukazuje na hygienickú úroveň prevádzok ako aj na vývoj kvality a bezpečnosti potravín/pokrmov. Preventívny efekt priniesli aj uložené opatrenia a sankcie.

c) Hygiena detí a mládeže

Úlohou RÚVZ je i naďalej vykonávať praktický výkon verejného zdravotníctva v bezprostrednom dotyku s obyvateľstvom. Za tým účelom je i naďalej potrebné zabezpečovať v rámci pracovnej náplne odborných pracovníkov pravidelnú, sústavnú a cieleňú informovanosť obyvateľstva o vývoji zdravotného stavu, využívajúc pri tom okrem iného regionálnu tlač ale aj tlač s celoštátnou pôsobnosťou, zabezpečovať informovanosť orgánov štátnej správy, vrátane vlády a samosprávy ako aj organizácie tretieho sektoru, ktoré sú zamerané na ochranu zdravia obyvateľstva, iniciovať a poskytovať odbornú pomoc pri presadzovaní celospoločenských aktivít smerujúcich k obnove a upevňovaniu zdravia obyvateľstva, realizovať komplexný štátny zdravotný dozor nad potravinami, pitnou vodou, ovzduším, pôdou, tuhým komunálnym odpadom, splaškovými vodami, rekreačnými vodami, hlukom, ionizujúcim žiarením –vykonaným za účelom ochrany zdravia. Realizácia uvedených úloh, programov a projektov si vyžaduje vysokú úroveň odborných vedomostí o vplyvoch environmentálnych faktorov na ľudské zdravie ako aj riadiace a koordinačné zručnosti a schopnosti. aktívne kroky smerujúce k stabilizácii zamestnancov zlepšovaním pracovných podmienok, možnosťami poskytovania prehľbovania odbornej kvalifikácie v súlade s najnovšími poznatkami vedy a výskumu aplikovateľnými pri ochrane verejného zdravia.

d) Preventívne pracovné lekárstvo

„Hodnotenie činnosti a analýza vývoja organizácie“ ako celku oddelenie PPLaT neuvádza. Svoju činnosť prezentuje v jednotlivých častiach a nasledovných stranách výročnej správy a v samostatnom dokumente vyhodnotenia činnosti plnenia Programov a projektov v roku 2022.

9. Hlavné skupiny odberateľov

a) Hygiena životného prostredia

Hlavným poslaním oddelenia je ochrana a podpora verejného zdravia, ktorá priamo vyplýva zo zákona 355/2007 Z.z. a súvisiacich právnych predpisov na úseku verejného zdravotníctva. Posudková a rozhodovacia činnosť je zameraná na fyzické osoby - podnikateľov a právnické osoby. Pri nedodržíavaní platných právnych predpisov na úseku verejného zdravotníctva boli pracovníkmi oddelenia uložené sankcie za porušenie opatrení týkajúcich sa nepodrobenia nariadenej izolácii v domácom prostredí, porušenie opatrení k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest. Ďalšou činnosťou, ktorou sa oddelenie zaoberá sú programy a projekty na podporu verejného zdravia, ktoré sú zamerané na celú populáciu.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

Výstupy práce oddelenia sú podkladom pre: fyzické osoby – podnikateľov, právnické osoby, orgány štátnej správy (okresné úrady, MZ SR, MPaRV SR); ÚVZ SR, RVPS, ŠVPS SR, medzinárodné inštitúcie - EFSA, orgány samosprávy-obce, mestá a Žilinský samosprávny kraj, ale i pre fyzické osoby. Okrem uvedených organizácií oddelenie hygieny výživy spolupracujeme so širokou verejnosťou.

c) Hygiena detí a mládeže

Hlavní užívatelia výstupov práce HDM sú : orgány štátnej správy a samosprávy, MZ SR, obce, mestá okresné úrady, VÚC, štátne organizácie, vysoké školy, ostatné právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie, spol. s r.o., média.

d) Preventívne pracovné lekárstvo

Medzi hlavné skupiny odberateľov činnosti odd. PPLaT patria najmä fyzické osoby – podnikatelia, právnické osoby, orgány štátnej správy (okresné úrady, MZ, MVaRV, MPSVaR, PZ SR, IP), orgány samosprávy - obce, mestá, Žilinský samosprávny kraj, ÚVZ SR, JLF UK Martin, UNM. Spolupracujeme tiež so širokou verejnosťou.

10. Prílohy :

č. 1 Analýza činnosti jednotlivých oddelení RÚVZ Martin podrobne rozpísané vo výročnej správy za oddelenie .

č. 2 Publikačná a prednášková činnosť .